ಓಂ ದಿವಾಕರಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ತ್ರಯೀ ತನವೇ ನಮಃ
ಓಂ ಜಗತ್ ಚಕ್ಷುಷೇ ನಮಃ
ಓಂ ಜ್ಯೋತಿಷಾಂ ಪತಯೇ ನಮಃ
ಓಂ ಭಾಸ್ಕರಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಪ್ರಭಾಕರಾಯ ನಮಃ
ಓಂ ಹಂಸಾಯ ನಮಃ

ಎಂದು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ ಅಂಜಲಿ ಮುದ್ರೆ, ಧೇನುಕಾ ಮುದ್ರೆ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಸೂರ್ಯನ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದವನು ಸೂರ್ಯನ ಸಾರೂಪ್ಯ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಆದಿತ್ಯನು ಅರ್ಥಾತ್ ಈ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣನು ಸರ್ವ ಶ್ರೇಷ್ಠನು, ವಿಘ್ನವಿನಾಶಕ. ಅವನ ಉಪಾಸನೆಯಿಂದ ಶಮನ ಹೊಂದುವವು ಸರ್ವರೋಗಗಳು. ಸೂರ್ಯದೇವನೇನೋ ಒಬ್ಬನೇ. ಕಾಲಭೇದದಿಂದ ಹನ್ನೆರಡು ರೂಪ ಪಡೆದು 'ದ್ವಾದಶಾತ್ಮ' ನೆಂದೆನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದರಂತೆ ಹನ್ನೆರಡು ರೂಪ, ಹನ್ನೆರಡು ಕಾರ್ಯಗಳು. ಮಾರ್ಗಶೀರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಿತ್ರ ಎನ್ನುವರು. ಪುಷ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣು, ಮಾಘದಲ್ಲಿ ವರುಣ, ಫಾಲ್ಗುಣದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ, ಚೈತ್ರದಲ್ಲಿ ಭಾನು, ವೈಶಾಖದಲ್ಲಿ ತಾಪಸ, ಜ್ಯೇಷ್ಠದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರ, ಆಷಾಢದಲ್ಲಿ ರವಿ, ಶ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ಗಭಸ್ತಿ, ಭಾದ್ರಪದದಲ್ಲಿ ಯಮ, ಆಶ್ವೀನದಲ್ಲಿ ಹಿರಣ್ಯರೇತಾ, ಕಾರ್ತಿಕದಲ್ಲಿ ದಿವಾಕರ ಎಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರು ಪಡೆಯುವನು ಮತ್ತು ತೇಜಃಪುಂಜನಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವನು. ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರುಗಳಿವೆ. ಈ ಸೂರ್ಯದೇವನ ದ್ವಾದಶನಾಮ ಪಠಿಸುವವರಿಗೆ ರೋಗ, ದಾರಿದ್ರ್ಯ, ಅವಮಾನಗಳು ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ, ರಾಜ್ಯ, ಸೌಖ್ಯ, ಕೀರ್ತಿ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಇಲ್ಲಿರುವಾಗ ದೊರೆತು, ಅಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷಯ ಸ್ವರ್ಗ ಲಭಿಸುವದು.

ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದ ಸೂರ್ಯನ ಮಹಾಮಂತ್ರವನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಜಪಿಸಬೇಕು.

ನಮಃ ಸಹಸ್ರಭಾನವೇ ಆದಿತ್ಯಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ।
ನಮಸ್ತೇ ಪದ್ಮಹಸ್ತಾಯ ವರುಣಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ॥
ನಮಸ್ತಿಮಿರನಾಶಾಯ ಶ್ರೀಸೂರ್ಯಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ।
ನಮಃ ಸಹಸ್ರಜಿಹ್ವಾಯ ಭಾನವೇ ಚ ನಮೋ ನಮಃ ॥
ತ್ವಂ ಚ ಬ್ರಹ್ಮಾ ತ್ವಂ ಚ ವಿಷ್ಣೂ ರುದ್ರಸ್ತ್ವಂ ಚ ನಮೋ ನಮಃ ।
ತ್ವಮಗ್ನಿಸ್ಸರ್ವಭೂತೇಷು ವಾಯುಸ್ತ್ವಂ ಚ ನಮೋ ನಮಃ ॥
ಸರ್ವಗಃ ಸರ್ವಭೂತೇಷು ನ ಹಿ ಕಿಂಚಿತ್ತ್ವಯಾ ವಿನಾ ।
ಚರಾಚರೇ ಜಗತ್ಯಸ್ಮಿನ್ಸರ್ವದೇಹೇ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಃ ॥

ಆದಿತ್ಯ ಭಾಸ್ಕರ, ಸೂರ್ಯ, ಅರ್ಕ, ಭಾನು, ದಿವಾಕರ, ಸುವರ್ಣರೇತಸ್, ಮಿತ್ರ, ಪೂಷಾ, ತ್ರಷ್ಟಾ, ಸ್ವಯಂಭೂ, ತಿಮಿರನಾಶ - ಈ ಹನ್ನೆರಡು ರವಿಯ ನಾಮ ಪಠಿಸುವವನು ಸರ್ವ ಪಾಪಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಿ ಸದ್ಗತಿ ಹೊಂದುವನು. ಇವಲ್ಲದೆ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ

ಅನೇಕಾನೇಕ ಹೆಸರುಗಳುಂಟು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ತಪನ, ತಾಪನ, ಕರ್ತ, ಹರ್ತ, ಮಹೇಶ್ವರ. ಲೋಕಸಾಕ್ಷಿ, ತ್ರಿಲೋಕೇಶ, ವ್ಯೋಮಾಧಿಪ, ದಿವಾಕರ, ಅಗ್ನಿಗರ್ಭ, ಮಹಾವಿಪ್ರ, ಖಗ, ಸಪ್ತಾಶ್ವವಾಹನ, ಪದ್ಮಹಸ್ತ, ತಮೋಭೇದಿ, ಕಾಲಪ್ರಿಯ, ಪುಂಡರೀಕ, ಮೂಲಸ್ಥಾನ ಎಂಬುದಾಗಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೆಸರುಗಳಿವೆ. ಈ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ಮರಿಸಬೇಕು. ಆದಿತ್ಯನನ್ನು ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾದ ವಿಷ್ಣುನಾಮದಿಂದಲೇ ಸ್ಮರಿಸಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ತಿಲಮಾತ್ರವೂ ಸಂದೇಹ ಪಡಬಾರದು.

ನ ಸಂದೇಹೋ ಮನಾಕ್ಕಾರ್ಯಃ ಆದಿತಸ್ಯ ಮಹಾಪತೇಃ ।
ಓಂ ಇಂದ್ರಾಯ ನಮಃ ಓಂ ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ
ಏಷ ಜಪಸ್ಯ ಹೋಮಸ್ಯ ಸಂಧ್ಯೋಪಾಸ್ತೇಸ್ತಥೈವ ಚ
ಸರ್ವಶಾಂತಿಕರಶ್ಚೈವ ಸರ್ವವಿಘ್ನವಿನಾಶನಃ ॥

ಸೂರ್ಯನನ್ನು 'ಓಂ ಇಂದ್ರಾಯ ನಮಃ, ಓಂ ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ' ಎಂದು ಜಪ ಮಾಡಿ ಸಂಧ್ಯೋಪಾಸನೆಗೈದು ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಹೋಮ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಸರ್ವ ವಿಘ್ನಗಳು ದೂರವಾಗಿ ಶಾಂತಿ. ತುಷ್ಟಿ, ಪುಷ್ಟಿಗಳು ಉಂಟಾಗುವವು ಇದರಿಂದ ಸಿಡಿಬು, ಕಾಮಾಲೆ, ಚಳಿಜ್ವರ, ವಿಷಮ ಜ್ವರ, ಕುಷ್ಠ, ಕ್ಷಯ, ಹೊಟ್ಟೆ ಶೂಲೆ, ಅಶ್ಮರಿರೋಗ, ವಾತರೋಗ, ಮೂತ್ರರೋಗ ಮುಂತಾದ ರೋಗಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತವೆ.

'ರಕ್ಷ ಮಾಂ ದೇವದೇವೇಶ ಗ್ರಹರೋಗಭಯೇಷು ಚ ।

ಪಿಶಾಚ ಬಾಧೆ, ಭಯಗಳು ಆದಾಗ 'ರಕ್ಷಮಾಂ ದೇವ ದೇವೇಶ' ಎಂದು ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲ ರೋಗಗಳು ತಾವಾಗಿ ಉಪಶಮನ ಹೊಂದುವವು. ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟ ಪೂರೈಸುವ ಸೂರ್ಯ ದೇವತಾಕವಾದ ಒಂದು ಮೂಲ ಮಂತ್ರವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಜಪಿಸಿದವರಿಗೆ ಇರುವವರೆಗೆ ಭುಕ್ತಿ ಮರಣಾ ನಂತರ ಮುಕ್ತಿ ದೊರಕುವವು.

ಸೂರ್ಯದೇವನ ಮೂಲ ಮಂತ್ರ

'ಓಂ ಹ್ರಾಂ ಹ್ರೀಂ ಸಃ ಸೂರ್ಯಾಯ ನಮಃ ।

ಈ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸಲ ಜಪಿಸಬೇಕು. ಅವನಿಗೆ ಯಾವ ರೋಗಗಳೂ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಅನಿಷ್ಟವೂ ಸಂಭವಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಭಯಾ ಪಾಯಗಳು ದೂರಾಗುವವು. ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಅಭಿಮಂತ್ರಣ ಮಾಡಿ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದರೆ ದೇಹ ರೋಗ, ಮನೋರೋಗ ಎಲ್ಲವೂ ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ಕಂಡ ಕಂಡವರಿಗೆ ಹೇಳಬಾರದು; ಪ್ರಕಾಶ ಪಡಿಸಬಾರದು. ಶುಚಿರ್ಭೂತರಾಗಿಯೇ ಪಠಿಸಬೇಕು. ನಾಸ್ತಿಕರಿಗೆ, ಲೌಕಿಕ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳಕೂಡದು. ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲ, ಹೋಮ, ಹವನದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಜಪಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಜಪಿಸಿದವರಿಗೆ ಸೂರ್ಯದೇವನು ಧನ, ಕೀರ್ತಿ ದಯಪಾಲಿಸುವನು. ಪುಣ್ಯ ಸ್ನಾನ, ತೀರ್ಥಗ್ರಹಣ ಕಾಲ, ಭೋಜನ ಸಮಯ, ಪೂಜಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅನಂತ ಫಲ.

ಇತಿ ಪದ್ಮ ಮಹಾಪುರಾಣ ಭಾಗ-೧ರ ಸೃಷ್ಟಿಖಂಡದಲ್ಲಿನ
ಸೂರ್ಯನ ಉಪಾಸನೆ ಎಪ್ಪತ್ತೈದನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

ಭದ್ರೇಶ್ವರ ಉಪಾಖ್ಯಾನ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೭೬

ವ್ಯಾಸ :- ಮಧ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭದ್ರೇಶ್ವರ ಎಂಬ ರಾಜನಿದ್ದನು. ಅವನು ಮಾಡಿದ ತಪಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲ. ವ್ರತ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ಅವನು ಪರಿಪೂತನಾಗಿದ್ದ. ಅವನು ನಿತ್ಯವೂ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಗುರುಗಳನ್ನು ಆರಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ನ್ಯಾಯನಿಷ್ಠ, ಸುಶೀಲ, ಶಾಸ್ತ್ರ ಪಂಡಿತ ಕೂಡ ಆಗಿದ್ದ ಆ ದೊರೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಆ ಮಹಾರಾಜನ ಬಲಗೈಗೆ ಬಿಳಿಯ ತೊನ್ನು ಉಂಟಾಯಿತು. ವೈದ್ಯರಿಗೆ ಕೊರತೆಯೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ? ಸಿದ್ಧಹಸ್ತರಾದ ವೈದ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಬಂದು, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿದರು, ಯಾವ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೂ ಮಣಿಯಲಿಲ್ಲ ಮಹಾರಾಜನ ತೊನ್ನು ರೋಗ. ಆಗ ಮಹಾರಾಜ ಮೊದಲು ಕರೆದ ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿ ಮಹಾಶಯರನ್ನು. ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ 'ಮಂತಿಗಳೇ ನೋಡಿದಿರಾ - ಈ ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತೋನ್ನು ತಗಲಿದೆ. ಇದು ನನ್ನ ಜನ್ಮಾಂತರದ ಪಾಪದ ಫಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಏನು ಮಾಡುವದು? ನಾನೊಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಪುಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾಣ ಬಿಡಬೇಕು. ನನ್ಗಂತೂ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲ. ಈ ರೋಗವೇನೋ ಬಂದಿದೆ. ಯಾವ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿದ್ದು ನಾನು ಪ್ರಾಣಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ಸದ್ಗತಿ ಸಿಕ್ಕೀತು? ನೀವೇ ವಿಚಾರಿಸಿ ಹೇಳಿರಿ. ಅದರಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಂತ್ರಿ :- ಮಹಾ ಪ್ರಭು, ನೀವೇನು ಸಾಮಾನ್ಯ ರಾಜರೆ? ಧರ್ಮ ನಿಷ್ಠರು. ನೀವು ಬಿಟ್ಟರೆ ಹಾಳಾಗುವದು ಈ ರಾಜ್ಯ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಸರ್ವಥಾ ನುಡಿಯಬಾರದು ಇಂತಹ ಮಾತುಗಳನ್ನು. ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉಪಾಯವಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಬೇಕು. ಸೂರ್ಯದೇವನನ್ನು ಮಹಾ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ನೀವು ಆರಾಧಿಸಿರಿ. ಸರ್ವ ರೋಗ ನಾಶಕನಲ್ಲವೇ ಈ ಸವಿತೃದೇವ?

ರಾಜ :- ಮಾನ್ಯರೆ, ಈ ತೋನ್ನುನಿಂದ ಅಪವಿತ್ರನಾದ ನಾನು ಸೂರ್ಯನ ಸ್ತೋತ್ರ ಹೇಳುವದು ಹೇಗೆ? ಅತ್ಯಂತ ಹೇಯವಾದ ಇಂತಹ ರೋಗವಿರುವಾಗ ಆ ಸೂರ್ಯ ಭಗವಂತನನ್ನು ನಾನು ಆರಾಧಿಸುವದು ಹೇಗೆ? ಆದುದರಿಂದ ಯಾರ ಕಣ್ಣಿಗೂ ಕಾಣದಂತೆ ತಲೆಮರೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವೆನು. ಈ ರಾಜ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ? ದೇವರ ಆರಾಧನೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡಲಿ?

ಆಗ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿ ವಿದ್ವಾನರಾದ ದ್ವಿಜರನ್ನು ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದರು. ಆ ವಿಪ್ರರು ಯೋಚಿಸಿ ಹೇಳಿದರು -

ದ್ವಿಜರು :- ಮಹಾರಾಜ, ಸೂರ್ಯದೇವನನ್ನು ಆರಾಧಿಸಲು ನೀನು ಮನೆ ಬಿಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ, ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ಆ ದಿವಾಕರನನ್ನು ಆರಾಧಿಸಬಹುದು. ಆದರಿಂದ ನಿನ್ನ ತೋನ್ನುರೋಗವು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗಅಪವರ್ಗಗಳು ಲಭಿಸುವವು. ನೀನು ರೋಗ ತಗಲಿದ್ದರೂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ. ಆ ಭಗವಂತನನ್ನು ಆರಾಧಿಸಲು ಏನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ.

ಇದರಿಂದ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ ವಿಪ್ರೋತ್ತಮರನ್ನೂ ವಂದಿಸಿದ. ಸೂರ್ಯನ ಆರಾಧನೆಗೆ ತೊಡಗಿದ. ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಗಂಧ ಲೇಪಿಸಿ

ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ, ಬಗೆಬಗೆಯ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ನಿವೇದಿಸಿ, ಅರ್ಘ್ಯ ನೀಡಿ, ನಿತ್ಯವೂ ಪೂಜೆಗೈದ. ಇವನ ಜೊತೆಗೆ ಇವನ ಮಡದಿಯರೂ, ಭೋಗಿನಿ ಭಾಮಿನಿಯರೂ, ಮಂತ್ರಿ ಪುರೋಹಿತ ಆಚಾರ್ಯರೂ, ಎಲ್ಲ ಅಂತಃಪುರ ಪರಿವಾರದವರೂ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಅರ್ಘ್ಯಪ್ರದಾನಗೈದರು. ಉತ್ತಮವಾದ ಅರ್ಕಶಾಂತಿಗಳಿಂದಲೂ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದಹೂ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರು. ಸೂರ್ಯವ್ರತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇನ್ನಿತರ ವ್ರತಗಳನ್ನೂ ಆಚರಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಒಂದುವರ್ಷ ಕಳೆಯುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವನ ಆ ಬಿಳುಪು ರೋಗ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶವಾಯಿತು. ತೊನ್ನು ರೋಗ ವಾಸಿಯಾದ ಬಳಿಕ ಮಹಾರಾಜನು ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಕಟ್ಟಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಅರ್ಘ್ಯ ನೀಡುವಂತೆ ನಿಯಮಮಾಡಿದ. ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಹವಿಷ್ಯಾನ್ನ ಉಂಡು, ದಾಸವಾಳದ ಹೂ, ಬಾಳೆಯ ಹಣ್ಣು, ಎಕ್ಕದ ಹೂ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ, ಅರ್ಘ್ಯ ನೀಡಿ ಆರಾಧಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಸರ್ವ ಪ್ರಜೆಗಳ ಪೂಜೆ, ಅರ್ಘ್ಯಪ್ರದಾನಗಳಿಂದ ಸಂತೋಷಗೊಂಡ ಆ ಸೂರ್ಯದೇವ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಹೇಳಿದ 'ರಾಜನ್, ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ? ಕೇಳಿಕೊ, ನಿನ್ನ ಜನರಿಗೆ ಹಿತವಾಗುವದನ್ನು ಕೇಳು.'

ಆಗ ಆ ಮಹಾರಾಜನು 'ನನಗೂ ನನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಸೂರ್ಯಲೋಕ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಲಿ' ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡ. ಅದರಂತೆ ಆ ಭಾಸ್ಕರನು ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಇರುವವರೆಗೆ ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯ, ಆರೋಗ್ಯ ಐಶ್ವರ್ಯ, ನೀಡಿ ಮುಂದೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ದಿವ್ಯಗತಿ ಹೊಂದುವಂತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದ. ಹೀಗೆ ಭದ್ರೇಶ್ವರ ಮಹಾರಾಜನು ಆ ದಿವಾಕರನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಇಹ ಪರಗಳಲ್ಲಿ ಸುಖ ಸೌಭಾಗ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಉಭಯತ್ರ ನಲಿದಾಡಿದನು.

ಇತಿ ಪದ್ಮ ಮಹಾಪುರಾಣ ಭಾಗ-೧ರ ಸೃಷ್ಟಿಖಂಡದಲ್ಲಿನ
ಭದ್ರೇಶ್ವರ ಉಪಾಖ್ಯಾನ ಎಂಬ ಎಪ್ಪತ್ತಾರನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—○—

ಸೋಮಾರ್ಚನ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೭೭

ವೈಂಶಪಾಯನ :- ಸೂರ್ಯನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದೆನು. ಸೂರ್ಯನೇ ಮುಂತಾದ ಗ್ರಹಗಳಿಗೆ ಸಾಧನೆಗಳೇನು? ಈ ಸೂರ್ಯಾದಿಗಳು ಯಾರು? ಅವರಿಗೆ ಏನು ಇಷ್ಟ? ಯಾವ ಕಾಲದಲಿ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಹಗಳ ದರ್ಶನವು ಶುಭಕರ? ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಶುಭ! ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ.

ವ್ಯಾಸ :- ಲೋಕದ ಜನರು ಪುಣ್ಯ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವದಕ್ಕೂ ಶುಭಾಶುಭಮಾಡುವದಕ್ಕೂ ಕರ್ಮಕ್ಷಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಗ್ರಹಗಳೇ ಕಾರಣ. ಸೂರ್ಯನು ಜನಕ್ಕೂ, ಗ್ರಹಗಳಿಗೂ ಕಾಲರೂಪ. ಯಮರೂಪ, ಅವನ ತೀಕ್ಷ್ಣತೆ, ಸೌಮ್ಯತೆಗಳು, ಜನರಿಗೆ ನಿಗ್ರಹಾನುಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಈ ಸೂರ್ಯ ಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷವಾಗುವ ಪೂಜೆಯ ರೀತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕೇಳು. ಹತ್ತಿ, ಹಾಗೂ ಮುತ್ತುಗ ಮರಗಳ ಚಿಗುರುಗಳಿಂದ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಹೋಮ ಮಾಡಬೇಕು.

ಆಕೃಷ್ಣೇನ ರಜಸಾ ವರ್ತಮಾನೋ ನಿವೇಶಯನ್ ।
ಅಮೃತಂ ಮರ್ತ್ಯಂ ಚ ॥

ಹಿರಣ್ಯಯೇನ ಸವಿತಾ ರಥೇನ ದೇವೋ ಯಾತಿ ।
ಭುವನಾನಿ ಪಶ್ಯನ್ ॥

ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಮತ್ತು ಓಂ ಹ್ರಾಂ ಹ್ರೀಂ ಸಃ ಸೂರ್ಯಾಯನಮಃ ಎಂಬ ಸೂರ್ಯನ ಮೂಲ ಮಂತ್ರದಿಂದ ನೂರು ನೂರು ಹೋಮ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ವವಿಧ ಉಪದ್ರವಶಾಂತಿ ಆಗುವದಲ್ಲದೆ ಪರರಿಂದ ತನಗೆ ಸಂಭವಿಸಬಹುದಾದ ಮರಣ ಹಾಗೂ ಕಾರಾಗೃಹ ಬಂಧನಾದಿಗಳು ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಬಿಳಿಯ ಆಡನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷ ಪಂಚಮಿ ಅಥವಾ ಹುಣ್ಣಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಆದಿತ್ಯವಾರ ದ್ವಿಜರಿಗೆ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಈ ಸೂರ್ಯ ನಾರಾಯಣನೇ ಜಗತ್ತಿನ, ಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿ, ಸಂಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಎಲ್ಲರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ಚಂದ್ರನು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಣಿ, ಪಶು, ಗಿಡಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಸೂರ್ಯಬಿಂಬದಿಂದಲೇ ಜಗತ್ತು ನಿಂತಿದೆ. ಇವರಿಬ್ಬರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವದರಿಂದಲೇ ಪುಷ್ಟಿತುಷ್ಟಿಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತವೆ. ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರನ್ನು ಪೂಜಿಸದಿದ್ದರೆ ಆಯುಷ್ಯಕ್ಷೀಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಿಷ್ಕಲಂಕ ಕಲಾಧಾರ ಗಂಗಾಧರ ಶಿರೋಮಣೆ ।
ದ್ವಿತೀಯಾ ಯಾಂ ಜಗನ್ನಾಥ ತುಭ್ಯಂ ಚಂದ್ರ ನಮೋಸ್ತುತೆ ॥

ದ್ವಿತೀಯಾ ದಿನದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರ ಬಿಂಬದಲ್ಲಿ ಕಲೆ ಕಪ್ಪುಕಲಂಕ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಚಂದ್ರನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಒಡೆಯ. ಮಹಾದೇವರ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ರತ್ನದಂತೆ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಇಂತಹ ಚಂದ್ರನಿಗೆ ನಾನು ಈ ದ್ವಿತೀಯಾ ದಿನದಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಂತೆ ತೃತೀಯಾ ತಿಥಿಯಲ್ಲಿ

'ತೃತೀಯಾಯಾಂ ಜಗನ್ನಾಥ ಚಂದ್ರ ತುಭ್ಯಂ ನಮೋಽಸ್ತುತೇ ।'

ಮರುದಿನ ಚತುರ್ಥಿಯಂದು **ಚತುರ್ಥ್ಯಾಂ ಜಗನ್ನಾಥ, ಪಂಚಮ್ಯಾಂ ಜಗನ್ನಾಥ, ಷಷ್ಠ್ಯಾಂ ಚ, ಸಪ್ತಮ್ಯಾಂ ಚ ಜಗನ್ನಾಥ** ಎಂದು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಚಂದ್ರನನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಂತೆ ಚಂದ್ರ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಸಾವಿರ ಸಲ ಜಪಿಸಿ, ಸ್ತುತಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿದರೆ ಅಕ್ಷಯ ಸ್ವರ್ಗ. ಈ ಸ್ವರ್ಗದ ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ - ಒಮ್ಮೆ ಬಂದವರು ಎಂದೂ ಹಿಂತಿರುಗುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಚಂದ್ರ ಮಂತ್ರದ ಪಠನದ ಮೊದಲು ಹೀಗೆ ಎರಡು ಧ್ಯಾನದ ಶ್ಲೋಕ ಹೇಳಬೇಕು-

ಅತ್ರಿನೇತ್ರೋದ್ಭವ ಶ್ರೀಮನ್‌ಕ್ಷೀರೋದಮಥನೋದ್ಭವ ।
ಮಹೇಶ ಮುಕುಟಾವಾಸ ತುಭ್ಯಂ ಚಂದ್ರ ನಮೋಸ್ತುತೇ ॥
ದಿವ್ಯ ರೂಪ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ಸುಧಾಕಾರ ಜಗತ್ಪತೇ ।
ಶುಕ್ಲ ಪಕ್ಷೇ ತಥಾ ಕೃಷ್ಣೇ ತ್ರಿಯಾಮಾಯಾಂ ವಿದುರ್ಬುಧಾಃ ॥

''ಓಂ ಹ್ರಾಂ ಹ್ರಿಂ ಸೋಮಾಯ ನಮಃ'' ಎಂಬ ಈ ಚಂದ್ರ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಈ ಮೊದಲಿನ ಧ್ಯಾನ ಶ್ಲೋಕ ಹೇಳಿದ ಬಳಿಕ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಜಪಿಸಬೇಕು ಸಾವಿರ ಸಲ.

ಈ ಚಂದ್ರ ಮಂತ್ರ ಜಪಿಸಿದವರಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಆಗುವದು. ಹಿತ್ತಾಳೆಯ ಅಥವಾ ಕಂಚಿನ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮೊಸರು, ತುಪ್ಪ ತುಂಬಿ, ಕೃಷ್ಣ ಪಕ್ಷ ಸೋಮವಾರ ದಿನ ಕುಟುಂಬಿಯಾದ ವಿದ್ವಾಂಸನಿಗೆ ದಾನ ಕೊಡಬೇಕು. ಯೋಗ್ಯತೆ ಇದ್ದರೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಅಥವಾ ಬಂಗಾರದ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮೊಸರು ಅಥವಾ ತುಪ್ಪ ತುಂಬಿ ವಿದ್ವಾಂಸನಿಗೆ ದಾನ ನೀಡಬೇಕು. ಈ ದಾನವನ್ನು ಹೆಂಗಸರು, ಗಂಡಸರು ಯಾರು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅವರ ಬಡತನ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿ ವಿಪುಲ ಐಶ್ವರ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ರೂಪ ಐಶ್ವರ್ಯಗಳ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಉಳ್ಳವರು ಚಿನ್ನ, ಬೆಳ್ಳಿ, ಕಂಚಿನ ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಸರು, ತುಪ್ಪ ಹಾಕಿ 'ದೇಹಿ ಸೌಭಾಗ್ಯ ರೂಪಕಂ' ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ದಾನ ಕೊಡಬೇಕು. ದಾನ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಹಾಗೇ ಕೊಡಬಾರದು. ಮೊದಲು ಪಕ್ವಾನ್ನ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಿ, ತಾಂಬೂಲ, ದಕ್ಷಿಣೆ, ಹೂ, ಗಂಧ ಸಹಿತ ದಾನ ನೀಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಸೌಭಾಗ್ಯ, ಸೌಂದರ್ಯಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತವೆ.

ಇತಿ ಪದ್ಮ ಮಹಾಪುರಾಣ ಭಾಗ-೧ರ ಸೃಷ್ಟಿಖಂಡದಲ್ಲಿನ
ಸೋಮಾರ್ಚನ ಎಂಬ ಎಪ್ಪತ್ತೇಳನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—೦—

ಅಂಗಾರಕನ ಜನನ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೭೮

ವೈಶಂಪಾಯನ :- ಮಂಗಳ ಗ್ರಹದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಬಯಕೆ ಆಗಿದೆ. ಅವನು ಪ್ರೀತನಾಗುವ ಬಗೆ, ಅವನ ಪ್ರಭಾವ, ವೈಭವ, ತೇಜಸ್ಸು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ.

ವ್ಯಾಸ :- ಈ ಮಂಗಳನಿಗೆ ಅಂಗಾರಕ, ಕುಜ, ಲೋಹಿತಾಂಗ ಮುಂತಾದ ಹೆಸರುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇವನು ಹುಟ್ಟಿದುದು ಈಶ್ವರನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ. ಇವನು ಭೂಮಿಯ ಮಗನಾದುದರಿಂದ ಭೌಮನೆಂದೂ ಕರೆಯುವರು. ಸತ್ವಶಾಲಿಯಾದ ಇವನು ಶಕ್ತನೂ, ರೂಪ ಸಂಪನ್ನನೂ, ಮಿಂಚಿನ ಕಾಂತಿಪೂರಿತನೂ ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಇವನು ತುಸು ತೀಕ್ಷ್ಣನಾಗಿರುವದರಿಂದ ಕ್ರೂರನೆಂದೂ ಹೆಸರುವಾಸಿ ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ದೇವತಾ ಶತ್ರುಗಳಾದ ದೈತ್ಯರನ್ನು ಇವನು ಸೋಲಿಸಿದನು. ಮಂಗಳದೆಶೆ ಇದ್ದಾಗ ಮಾನವರು, ಸಸ್ಯಗಳು, ಪಶುಪಕ್ಷಿಗಳು ಕೂಡ ತೊಂದರೆಪಡುತ್ತವೆ.

ವೈಶಂಪಾಯನ :- ಈ ಮಂಗಳ ಗ್ರಹವು ಮಹಾದೇವನಿಂದ ಹುಟ್ಟಿ ಅವನ ಮಗನಾದುದು ಹೇಗೆ? ಇವನನ್ನು ಸಂತುಷ್ಟಗೊಳಿಸುವದು ಹೇಗೆ?

ವ್ಯಾಸ :- ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷನ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಅಂಧಕ ಎಂಬ ದೊರೆ. ದೈತ್ಯನೆಂದ ಬಳಿಕ ಕೇಳುವದೇನು! ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಅವನಿಂದ ಉಪದ್ರವ. ಅವನೇನು ಸಾಮಾನ್ಯನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ವಿಷ್ಣುವಿನಂತೆ ಪರಾಕ್ರಮಿ. ಮೇಲೆ ಹೇಗೊ ಅಮೃತವನ್ನು ಕುಡಿದವ. ಅದರಿಂದ ತಾನಾಗಿ ಬಂದಿತು ಅವನಲ್ಲಿ ಅಮರತ್ವ. ಅದರಿಂದ ಮದ. ಅದರಿಂದ ಸ್ವರ್ಗದ ದಂಡಯಾತ್ರೆ. ಬೆಂಬತ್ತಿ ಬಂದಿತು ಗೆಲುವಿನ ಮೇಲೆ ಗೆಲವು. ದೇವತೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ದುಗುಡ. ದುಃಖ ದುರವಸ್ಥೆ. ಕೊನೆಗೆ ಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿ ಬಡಪಾಯಿ ಸುರವೃಂದದ ಮೊರೆ. ''ಅಂಧಕ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಜಯಿಸಿ, ನಮ್ಮ

ಸ್ಥಾನ ಕಸಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ನಮ್ಮ ನೆಮ್ಮದಿ ಕದಡಿದ್ದಾನೆ. ಹವಿಸ್ಸು ಕೂಡ ನಮಗೆ ದೊರಕದಂತೆ ತಾನೇ ಅಪಹರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಮುಂದೆ ಏನು ಗತಿ? ಅವನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಏನಾದರೂ ಉಪಾಯ ತಿಳಿಸಿರಿ. ಪಿತಾಮಹನು ಅಮರಾವತಿಯ ನಾಗರಿಕರ ಈ ಗೋಳಿನ ಕತೆ ಕೇಳಿ ಮರುಕಗೊಂಡನು. ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು.

ಬ್ರಹ್ಮ :- ಅಯ್ಯಾ ಸುರೋತ್ತಮರೆ, ನಿಮ್ಮ ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಆ ಅಸುರಾಧಮನಿಗೆ ಸಾವು ಎನ್ನುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅವನು ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ವಿಷ್ಣುವಿನ ವರದಿಂದ, ಮೇಲಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಅಮೃತಪಾನ. ಅಂದ ಬಳಿಕ ಸಾವು ಅವನ ಸನಿಹದಲ್ಲೂ ಸುಳಿಯದು. ಆದುದರಿಂದ ಅವನು ಸೋಲುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರದ್ಧೆ, ಕಾಮ, ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಿ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಆ ಕಮಲ ಸಂಭವನು ಅಂಧಕಾಸುರನ ಬಳಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆ, ಕಾಮ, ಚಿಕಿತ್ಸೆಯರನ್ನು ಕಳಿಸಿದನು. ಹೀಗೆ ಮೊದಲೇ ಅಂಧಕನಾಗಿದ್ದ ಅವನು ಬ್ರಹ್ಮದೇವರ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಮತ್ತಷ್ಟು ಕಾಮಾಂಧನಾಗಿ ಹೆಣ್ಣಿಗಾಗಿ ಶೋಧಿಸುತ್ತ ತಿರುಗತೊಡಗಿದನು. ಹೀಗೆ ರೂಪವತಿಯಾದ ನಾರೀಮಣಿಯ ಅನ್ವೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಅವನು ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವಾಗ ಹಿಮಗಿರಿಗೆ ಬಂದನು. ಅಲ್ಲಿ ಅವನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಅದ್ಭುತವಾದ ಸ್ತ್ರೀರತ್ನವು ಗೋಚರಿಸಿತು. ಅವಳ ಅಪ್ರಾಕೃತ ಸೌಂದರ್ಯ ಕಂಡು ಅಂಧಕ ನಿಬ್ಬೆರಗಾಗಿ ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತುಕೊಂಡನು. ಕಾಮನು ತನ್ನ ಪಂಚ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಪರವಶನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದನು ಆ ಅಂಧಕನನ್ನು. ಅವಳ ಅತಿಶಯವಾದ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಎಚ್ಚರವೇ ತಪ್ಪಿತು. ಕಾಮಾಂಧನಾದ ಅವನು ಅವಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಯತ್ನಿಸಿದ ಅವಳೇನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಹಿಳೆಯೆ? ಶಿವಸತಿಯಾದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪಾರ್ವತಿ! ಅಂಧಕಾಸುರನ ದುಷ್ಟಭಾವನೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ ಆ ಗಿರಿಸುತೆಯು ರೌದ್ರ ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯ ವೇಷ ತಾಳಿದಳು. ಆದರೂ ಕಾಮಿಯಾದ ಆ ದುಷ್ಟ ದೈತ್ಯನು ಅವಳ ಬೆನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಭವಾನಿಯು ಪರಮೇಶ್ವರನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಳು. ವಿವೇಕಶೂನ್ಯನಾದ ಅಂಧಕನು ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ಸೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಈಶ್ವರನ ಬಳಿಗೆ ಹೋದ ಬೆಂಬಿಡದೆ. ಶಿವನು ಆಗ ತಪಃಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿ ಲೀನನಾಗಿದ್ದ. ತನ್ನ ಭಾರ್ಯೆಯನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಬರುವ ಈ ಭೂತಾಕೃತಿಯನ್ನು ಕಂಡು, ತನ್ನ ತಪಸ್ಸನ್ನೂ, ಧ್ಯಾನವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಅವಳನ್ನು ತನ್ನ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿ ಕೊಂಡನು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಆ ದೈತ್ಯನು ನಿರಾಶನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಹೊರಟು ಹೋದನು ಆದರೂ ಮಹೇಶ್ವರಿಯ ಮೇಲೆ ಮೋಹ ಅವನಿಗೆ ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಆ ತ್ರಿಪುರಸುಂದರಿಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಶಿವನೊಡನೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು ಅವನು ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ.

ಇತ್ತ ಮಹಾದೇವರ ಆಜ್ಞೆಯ ಪ್ರಕಾರ ನಂದಿಯು ದೇವತೆಗಳ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಈ ಎಲ್ಲ ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿಸಿದ. 'ತಾಯಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ನೀವೆಲ್ಲರೂ ತಯಾರಾಗಿ ಬನ್ನಿರಿ. ದೈತ್ಯರ ಜೊತೆಗೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕಾಗಿ' ಎನ್ನಲು ತಕ್ಷಣ ಸಿದ್ಧರಾದರು ಸುರಸೈನ್ಯದ ದಳಪತಿಗಳೆಲ್ಲರೂ. ಶಿವಸೇನೆ, ಸುರಸೇನೆಗಳು ಒಂದಾಗಿ ಅಂಧಕನ ಮದಾಂಧವಾದ ಅಸುರ ಸೇನೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಿದವು. ಯುದ್ಧವು ಅತ್ಯಂತ ಘನ ಘೋರವಾಗಿ ನಡೆಯಿತು.

ಈ ದೇವಾಸುರ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಅಮರವೀರರು ಕಲಿತನದಿಂದ ಕಾದಿ ಕೊಚ್ಚಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು ದುಷ್ಟ ರಕ್ಕಸರನ್ನು ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ವಕ್ರ ಬುದ್ಧಿಯ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನು ನಿಂತಿದ್ದ ದೈತ್ಯರ ಗುರುವಾಗಿ ಸತ್ತ ಶಿಷ್ಯರನ್ನೆಲ್ಲ ಮತ್ತೆ ಬದುಕಿಸಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ ತನ್ನ ಸಂಜೀವಿನೀ ಮಂತ್ರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ. ಪುನಃ ಜೀವ ಪಡೆದು ಆ ಮೃತರಾದ ದೈತ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಇಮ್ಮಡಿ ಮುಮ್ಮಡಿ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಎದ್ದು ಬಂದು ದೇವತೆಗಳೊಡನೆ ಹಣಾಹಣಿ ಹೋರಾಡಿ ಸೋಲನ್ನು ಸುರರ ಪದರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿ, ಅಸುರ ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವು ಎನ್ನುವದೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಸೋಲು ಎನ್ನುವುದೂ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತು ಇದರಿಂದ ಉಬ್ಬಿದ ದೈತ್ಯ ದಾನವ ಧುರೀಣರು ದೇವವೀರರಿಗೆಲ್ಲ ಸಾವಿನ ಸವಿಯನ್ನು ತೋರಿಸತೊಡಗಿದರು. ಕೈಲಾಸದಲ್ಲಿರುವ ಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ಇದೆಲ್ಲ ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿದು ಕೋಪ ಬಂದಿತು. ಅವನು ನಂದಿಯನ್ನು ಕರೆದು ಹೇಳಿದ

ಪರಮೇಶ್ವರ :- ವೀರನಂದಿ, ನೀನು ಈಗಲೇ ಹೋಗು ದೈತ್ಯರ ರಾಜಧಾನಿಗೆ. ದೈತ್ಯರಾಜನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನು ಇರುತ್ತಾನೆ. ಎಲ್ಲರ ಎದುರಿಗೆ ಅವನ ಜುಟ್ಟ ಹಿಡಿದು ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಬಾ.

ಈಶ್ವರನ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ನಂದಿ ನಡೆದೇಬಿಟ್ಟ. ದೈತ್ಯರ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಸಾಗಿದ. ಅಲ್ಲಿ ರಾಜಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚಾಸನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದ ಅಸುರಾಚಾರ್ಯನಾದ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ. ನಂದಿ ಹೋದವನೇ ಆ ದನುಜರ ಗುರುವಿನ ಜುಟ್ಟನ್ನೇ ಹಿಡಿದು ಈಶ್ವರನ ಎದುರು ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ. ಅವನನ್ನು ಕಂಡಕೂಡಲೇ ಭವಾನೀಪತಿಯ ಕ್ರೋಧವು 'ಭುಗಿಲ್' ಎಂದಿತು. ಶಿವನು ಆ ಕೋಪಾಟೋಪದ ಭರದಲ್ಲಿ ಬಾಯಿ ತೆರೆದು ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನನ್ನು ನುಂಗಿಬಿಟ್ಟ. ದೈತ್ಯ ಸಾರ್ವಭೌಮನಿಗೆ ವಿಪರೀತ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದಿತು. ತನ್ನ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟ ದೇವಸೇನೆಯ ಮೇಲೆ ಏರಿ ಹೋಗಲು. ಸುರಾಸುರರ ನಡುವೆ ಪ್ರಾಣಾಂತಿಕ ಸಂಗ್ರಾಮವು ನಡೆಯಿತು. ಪರಸ್ಪರ ಘೋರ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳ ಎಸೆದಾಟದಿಂದ ಮಾರಿಗೆ ಔತಣ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಈಗ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಶಿವನೇ ಬಂದು ನಿಂತದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಉತ್ಸಾಹವಾಯಿತು. ಅವರು ಕಂಡಲ್ಲೆಲ್ಲ ದೈತ್ಯರನ್ನು ತುಂಡರಿಸಿದರು. ದೈತ್ಯರ ಸಾಮೂಹಿಕ ಹತ್ಯೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಯೇ ನಡೆಯಿತು. ಆಗ ಮಹಾದೇವನು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ಹೇಳಿ, ತಾನು ಮುಂದೆ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಉಗಿದನು. ಆ ಹೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಉಗಿದು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದಿಟ್ಟ ಆ ಶುಕ್ರಗರ್ಭವು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದದ್ದರಿಂದ ಭೌಮನೆಂದು ಹೆಸರಾಯಿತು. ಆಗ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನು ಶಿವನಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮಮಾಡಿ, ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯರಾದ ದಾನವರಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡನು. ಹೀಗೆ ಕಾಳಿಕಾದೇವಿಯನ್ನು ಕಾಮದಿಂದ ಕೆಣಕಿ ದೈತ್ಯನು ಸೋತು ಹೋದನು. ಅಳಿದುಳಿದ ದೈತ್ಯರು ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಕೊನೆಗೆ ಮಹಾದೇವನು ಆ ಅಂಧಕಾಸುರನನ್ನು ತನ್ನ ಗಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡನು. ಅವನಿಗೆ 'ಬೃಂಗಿರಿಟಿ' ಎಂದು ಹೆಸರು ಬಂದಿತು. ಇತ್ತ ಹರನ ಅಂಶವಾಗಿ ಭೌಮನು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿದನು.

ಈ ಮಂಗಳ ಗ್ರಹನಿಗೆ ಚತುರ್ಥೀ ದಿನ ಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಮಂಗಳ ದೆಶೆಯ ಗ್ರಹಚಾರ ನಡೆಯುವಾಗ ಅವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು ತ್ರಿಕೋನ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಹೂ,

ಗಂಧಾದಿಗಳಿಂದ ಅವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರೆ, ಸಂತಾನ, ಸಂಪತ್ತು ಐಶ್ವರ್ಯಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ದೊರಕುವವು. ವೇದವ್ಯಾಸರು ಹೀಗೆ ಅಂಗಾರಕನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಶಮ್ಯಾಪ್ರಾಸವೆಂಬ ತಮ್ಮ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಆದುದರಿಂದ ವತ್ಸ ನಾರದ, ನೀನು ಕೂಡ ಈ ತತ್ವಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಹರಿಧ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಸಂಗೀತ ಸೇವೆ ಗೈಯುತ್ತ ಜನರಿಗೆಲ್ಲ ಧರ್ಮೋಪದೇಶ ನೀಡುತ್ತ ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಸಂತೋಷ ಗೊಳಿಸುತ್ತ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಚಲಿಸು.

ತ್ವಮಪಿ ಶ್ರದ್ಧಯಾ ವತ್ಸ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ತತ್ವಂ ಯಥಾಸುಖಂ ।
ವಿಹರಸ್ವ ಯಥಾಕಾಲಂ ಗಾಯಮಾನೋ ಹರಿಂ ಮುದಾ ।
ಲೋಕಾನ್‌ಧರ್ಮಂ ಚೋಪದಿಶನ್ಪ್ರೀಣಯನ್ ಜಗತಾಂ ಗುರುಂ ।

ಇತಿ ಪದ್ಮ ಮಹಾಪುರಾಣ ಭಾಗ-೧ರ ಸೃಷ್ಟಿಖಂಡದಲ್ಲಿನ
ಅಂಗಾರಕನ ಜನನ ಎಂಬ ಎಪ್ಪತ್ತೆಂಟನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—o—

ದೇವಿ ಪೂಜ ಕಥನ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೭೯

ಭೀಷ್ಮ :- ಚಂಡಿಕಾದೇವಿಯ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಉಳಿದ ದೈತ್ಯರು ರಸಾತಳಕ್ಕೆ ಹೋದರಷ್ಟೆ! ಆ ಚಂಡಿಕಾದೇವಿಯ ಪೂಜೆಯ ಫಲವನ್ನು ಮತ್ತು ಪೂಜಾ ವಿಧಾನವನ್ನು ನಮಗೆ ಹೇಳಿರಿ. ಸಂತುಷ್ಟಳಾದ ಆ ಶಿವನ ಅರ್ಧಾಂಗಿಯು ಕೊಡುವ ಫಲ ಯಾವದು? ಇದನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ ?

ಪುಲಸ್ತ್ಯ :- ರಾಜಶ್ರೇಷ್ಠನೇ, ಕೇಳು, ಮಾನವನಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗ ಹಾಗೂ ಮೋಕ್ಷಗಳನ್ನು ತಂದು ಕೊಡುವ ಚಂಡೀ ದೇವಿಯ ಪೂಜೆಯ ಫಲವನ್ನು ನಿನಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೂರು ಯಾಗ, ಅನೇಕ ತೀರ್ಥ, ದಾನ ವ್ರತಗಳಿಂದಲೂ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಪುಣ್ಯವು ಈ ದೇವೀಪೂಜೆಯಿಂದ ಬರುವದು. ಈ ದುರ್ಗಾದೇವಿಯನ್ನು ಗಂಧ ಹೂಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ, ಧೂಪ ದೀಪಗಳಿಂದ ಅರ್ಚಿಸಿ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುವವನಿಗೆ ಮುಕ್ತಿಯು ಅಂಗೈಯ ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿಯಂತೆ ಅವನ ಕರಗತ ಆಗುವದು. ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಾಲ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯನಾಗಿ ಒಂದು ಹೊತ್ತು ಮಾತ್ರ ಊಟಮಾಡಿ ಈ ದುರ್ಗಾದೇವಿಯನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಗ್ನಿಷ್ಟೋಮ ಮಾಡಿದ ಫಲ, ಪೌರ್ಣಿಮಾ ಹಾಗೂ ನವಮಿ ದುರ್ಗಾದೇವಿಗೆ ಕ್ಷೀರಾಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿದರೆ ವಾಜಪೇಯ ಯಜ್ಞದ ಫಲ. ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷ ಅಷ್ಟಮಿ, ನವಮಿ ಚತುರ್ದಶಿ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಹೊತ್ತು ದುರ್ಗಾ ದೇವಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರೆ ದಿವ್ಯವಾದ ದೇವೀಸ್ಥಾನ, ನವಮಿ ದಿನ ಉಪವಾಸವಿದ್ದು ಚಂಡೀ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದರೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಲೋಕಪ್ರಾಪ್ತಿ, ಸರ್ವಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಿಯ ನಿಗ್ರಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಡಿಯಿಂದ ಸ್ನಾನ, ಉಪವಾಸ, ನಿಯಮ, ಪೂಜೆ ಜಾಗರಣೆಗಳಿಂದ ಈ ಮಹಾಕಾಳಿಯನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿದರೆ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷ ಸುಖ ವಸತಿ. ಕಾರ್ತಿಕಮಾಸ ನವಮಿ ಉತ್ತರಾಯಣ, ದಕ್ಷಿಣಾಯಣ ಪುಣ್ಯಕಾಲ ವಿಷವತ್ ಪುಣ್ಯಕಾಲ, ಷಡಶೀತಿ ಪುಣ್ಯಕಾಲ, ಆಶ್ವೀನ, ಕಾರ್ತಿಕ,

ಮಾರ್ಗಶೀರ್ಷ, ನವಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಾರ್ತಿಕ ನವಮಿ ತಿಥಿಯಲ್ಲಿ ದುರ್ಗಾದೇವಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರೆ ಮಾನವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಇರುವವರೆಗೆ ಸರ್ವವಿಧವಾದ ಸುಖ, ಸಮೃದ್ಧಿ, ಮರಣಾನಂತರ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಂತಸದ ಸುಗ್ಗಿ, ಕೊನೆಗೆ ಮೋಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆನಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವವು. ಆಶ್ವೀನ ಶುಕ್ಲನವಮಿ ಅರ್ಥಾತ್ ಮಾರ ನವಮಿ ದಿನ ದುರ್ಗಾದೇವಿಯನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾವಿರ ಅಶ್ವಮೇಧ, ನೂರು ರಾಜಸೂಯಯಾಗ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯ ಪಡೆದು ಮುಂದೆ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳೊಡನೆ ಆನಂದ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಮೇರು ಪರ್ವತತುಲ್ಯೋऽಪಿ ರಾಶಿಃ ಪಾಪಸ್ಯ ಕರ್ಮಣಃ ।
ಚಂಡಿಕಾ ವೈದ್ಯಮಾಸಾದ್ಯ ನಶ್ಯತೇ ದುಷ್ಟರೋಗವತ್ ॥

ಪಾಪರಾಶಿಯು ಮೇರು ಪರ್ವತದಷ್ಟು ಇದ್ದರೂ ಚಂಡಿಕೆ ಎಂಬ ವೈದ್ಯನನ್ನು ಹೊಂದಿದರೆ ದುಷ್ಟರೋಗದಂತೆ ನಾಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನವನು ದುರ್ಗಾದೇವಿಗೆ ತುಪ್ಪದಿಂದ ಅಭ್ಯಂಗ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ, ಅನಂತರ ಅಕ್ಕಿ ಹಿಟ್ಟು, ಸಕ್ಕರೆ ಹಾಕಿ ತೊಳೆಯಬೇಕು. ಅನಂತರ ಗಂಧ, ಪುಷ್ಪ, ಬಿಲ್ವ ಪತ್ರ, ಕುಶ ಪತ್ರಗಳಿಂದಲೂ ಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಮೇಲೆ ಪದ್ಮದ ನೀರಿನಿಂದ (ಕಮಲ ಹಾಕಿದ ನೀರಿನಿಂದ) ದುರ್ಗಾದೇವಿಗೆ ಅರ್ಘ್ಯಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿ, ಧೂಪ ದೀಪ, ನೈವೇದ್ಯಾದಿ ಷೋಡ ಶೋಪಚಾರದಿಂದ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ದೇವ ಹಾಗೂ ಗಂಧರ್ವರಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾನೆ.

ಉತ್ತರಾಯಣದಲ್ಲಿ ವ್ರತೋಪವಾಸ ಮಾಡಿ, ಪಾರ್ವತಿ ದೇವಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರೆ ಸಂತಾನ ಸಂಪತ್ತು, ಕೀರ್ತಿ ಎಲ್ಲವೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವವು ಇದರಂತೆ ವಿಷವತ್ಪುಣ್ಯ ಕಾಲ. ಗ್ರಹಣಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಇತರ ಪರ್ವಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ, ಹಬ್ಬ, ಹರಿ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ದುರ್ಗಾದೇವಿಯ ಮಹಾಪೂಜೆಗೈದವರು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗಾರೋಹಣ ಮಾಡುವರು.

ದುರ್ಗಾದೇವಿಯ ದರ್ಶನವೇ ಪುಣ್ಯಕರ. ದರ್ಶನಕ್ಕಿಂತ ನಮಸ್ಕಾರ, ನಮಸ್ಕಾರಕ್ಕಿಂತ ಅವಳ ಮೂರ್ತಿ ಸ್ಪರ್ಶ ಬರಿ ಸ್ಪರ್ಶಕ್ಕಿಂತ ಪೂಜೆ, ಪೂಜೆಗಿಂತ ಗಂಧಾದಿ ಪರಿಮಳ ಲೇಪನ, ಗಂಧ ಲೇಪನಕ್ಕಿಂತ ತರ್ಪಣ. ಹೀಗೆ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ಉತ್ತರೋತ್ತರ ಹೆಚ್ಚು ಪುಣ್ಯಕರವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ವರಂ ಪ್ರಾಣ ಪರಿತ್ಯಾಗಃ ಶಿರಸಃ ಕರ್ತನಂ ವರಂ ।
ನ ಚಾಪೂಜ್ಯೇಹ ಭುಂಜೀತ ಚಂಡಿಕಾಂ ಚಂಡ ರೂಪಿಣೀಂ ॥

ತಲೆ ಹೋಗಲಿ, ಪ್ರಾಣ ಹೋಗಲಿ ಚಂಡೀ ದೇವಿಯನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡದೆ ಎಂದೂ ಮನುಷ್ಯರು ಊಟ ಮಾಡಬಾರದು.

ಇತಿ ಪದ್ಮ ಮಹಾಪುರಾಣ ಭಾಗ-೧ರ ಸೃಷ್ಟಿಖಂಡದಲ್ಲಿನ
ದೇವಿ ಪೂಜ ಕಥನ ಎಪ್ಪತ್ತೊಂಬತ್ತನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

ಪುಲಸ್ತ್ಯ :- ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳು ಜಗತ್ಕರ್ತನಾದ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಕುರಿತು ದುರ್ಗೆಯ ಪೂಜೆಯ ವಿಧಿಯನ್ನೂ, ಯಾವುದರಿಂದ ಆಕೆಯು ತೃಪ್ತಿ ಹೊಂದು ವಳೆಂಬುದನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಬ್ರಹ್ಮ ದೇವರು ನುಡಿದರು.

ಬ್ರಹ್ಮಾ ಉವಾಚ

ಶಂಭುಃ ಪೂಜಯತೇ ದೇವೀಂ ಮಂತ್ರ ಶಕ್ತಿಮಯೀಂ ಶುಭಾಂ ।
ಅಕ್ಷಮಾಲಾಂ ಕರೇ ನ್ಯಸ್ಯ ತೇನಾಸೌ ವಿಭವೋದ್ಭವಃ ॥

ಬ್ರಹ್ಮ :- ಶಂಭುವು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷಮಾಲೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಮಂತ್ರ ಮೂರ್ತಿಯಾದ ದುರ್ಗೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವನು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಇಷ್ಟೊಂದು ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವನು. ಅದರಂತೆ ನಾನಾದರೂ ದುರ್ಗೆಯನ್ನು ಪೂಜಿಸುವದರಿಂದಲೇ ದುರ್ಲಭವಾದ ಬ್ರಹ್ಮ ಪದವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ದೇವಿಗೆ ಚಾಮರ ದಾನ ನೀಡಿದರೆ ರಾಜಸೂಯ ಯಾಗದ ಫಲ, ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರದಿಂದ ಉತ್ತಮ ಲೋಕಪ್ರಾಪ್ತಿ ಚಂಡಿಕೆಗೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ನಮಸ್ಕಾರದಿಂದ ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿಯ ಸ್ನಾನದ ಫಲ ಬರುತ್ತದೆ. ದುರ್ಗೆಗೆ ಪೂಜಾಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನೀಡಿದರೆ ರುದ್ರಲೋಕ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ದುರ್ಗಾ ದೇವಿಯನ್ನು ಪೂಜೆಮಾಡಿದ ನಂತರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಬೇಕು. - ಈ ಸ್ತೋತ್ರದಿಂದ.

ದುರ್ಗಾಸ್ತೋತ್ರ

ದುರ್ಗಾಂ ಶಿವಾಂ ಶಾಂತಿಕರೀಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಣೀಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಃ ಪ್ರಿಯಾಂ।
ಸರ್ವಲೋಕಪ್ರಣೇತ್ರೀಂ ಚ ಪ್ರಣಮಾಮಿ ಸದಾಽಂಬಿಕಾಂ ॥

ಮಂಗಲಾಂ ಶೋಭನಾಂ ಶುದ್ಧಾಂ ನಿಷ್ಕಲಾಮಪ್ಯುಮಾಂ ಕಲಾಂ ।
ವಿಶ್ವೇಶ್ವರೀಂ ವಿಶ್ವವಂದ್ಯಾಂ ಚಂಡಿಕಾಂ ಪ್ರಣಮಾಮ್ಯಹಂ ॥

ಸರ್ವದೇವಮಯೀಂ ದೇವೀಂ ಸರ್ವದೇವನಮಸ್ಕೃತಾಂ ।
ಬ್ರಹ್ಮೇಶ ವಿಷ್ಣು ನಮಿತಾಂ ಪ್ರಣಮಾಮಿ ಸದಾ ಉಮಾಂ ॥

ವಿಂಧ್ಯಸ್ಥಾಂ ಮಿಧ್ಯನಿಲಯಾಂ ದಿವ್ಯಸ್ಥಾನನಿವಾಸಿನೀಂ ।
ಯೋಗಿನೀಂ ಯೋಗವಿದ್ಯಾಂ ಚ ಚಂಡಿಕಾಂ ಪ್ರಣಮಾಮ್ಯಹಂ ॥

ಈಶಾನಾಂಮಾತರಂ ದೇವೀಮೀಶ್ವರೀಮಿಶ್ವರಪ್ರಿಯಾಂ ।
ಪ್ರಣತೋಸ್ಮಿ ಸದಾ ದುರ್ಗಾಂ ಸಂಸಾರಾರ್ಣವ ತಾರಿಣೀಂ ॥

ಇದಂ ಯಃ ಪಠತೇಸ್ತೋತ್ರಂ ಶೃಣುಯಾದ್ವಾಽಪಿ ಭಕ್ತಿತಃ ।
ಸ ಮುಕ್ತಃ ಸರ್ವಪಾಪೇಭ್ಯೋ ದುರ್ಗಾಲೋಕೇ ಮಹೀಯತೇ ॥

ಈ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಪಠಿಸುವವನೂ ಕೇಳುವವನೂ, ಪಾಪಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ದುರ್ಗೆಯ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಇತಿ ಪದ್ಮ ಮಹಾಪುರಾಣ ಭಾಗ-೧೭ ಸೃಷ್ಟಿಖಂಡದಲ್ಲಿನ
ದುರ್ಗಾ ಸ್ತೋತ್ರ ಎಂಬತ್ತನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

ಗ್ರಹಾರಾಧನೆ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೮೧

ಭೀಷ್ಮ :- ಋಷಿಶ್ರೇಷ್ಠರೇ! ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರ ಅಂಗಾರಕ ಪೂಜೆಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಈಗ ಚಂದ್ರನ ಮಗನಾದ ಬುಧನ ವಿಷಯ ಹೇಳಿರಿ.

ಪುಲಸ್ತ್ಯ :- ತಾರೆಯ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಚಂದ್ರನ ಮಗನಾದ ಬುಧನು ಸೌಮ್ಯನೆಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದರೂ ಸ್ವಭಾವತಃ ಕ್ರೂರಿಯು. ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಶುಭಾ ಶುಭ ಫಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಪ್ರಭಾವ ಇವನಿಗೆ ಇದೆ. ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಬಾಣಾಕಾರದ ಮಂಡಲವನ್ನು ಹಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು. ಆತನ ದೆಶೆಯೂ, ಗೋಚಾರವೂ ಬಂದಾಗ ಗಂಧ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ಅರಿಷ್ಟ ಶಾಂತಿಗೋಸ್ಕರ ದಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಬುಧನ ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಕರ್ಪೂರ, ಹೆಸರು, ಅರಿಸಿನ ಬಣ್ಣದ ಬಟ್ಟೆ, ಸುವರ್ಣಗಳನ್ನು ಯಥಾಶಕ್ತಿ, ವಿದ್ವಾಂಸ, ದ್ವಿಜರಿಗೆ ದಾನ ಕೊಡಬೇಕು. ನಂತರ 'ಚಂದ್ರನ ಮಗನಾದ ಬುದ್ಧಿವಂತನಾದ, ವೇದವೇದಾಂಗಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲ, ಗ್ರಹಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಬುಧನೇ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ, ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗು' ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಈ ರೀತಿ ಬುಧನ ಶ್ರದ್ಧಾಯುಕ್ತ ಉಪಾಸನೆಯಿಂದ, ಮಾನವನು ಎಲ್ಲ ಉಪದ್ರವಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಿ ಅವನ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಇನ್ನು ಗುರುಗ್ರಹದ ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳಿರಿ. ಗುರುಗ್ರಹದ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಪಟ್ಟಿಶವೆಂಬ ಆಯುಧದ ಮಂಡಲಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ ಹೂವುಗಳಿಂದಲೂ ಚೂರ್ಣಗಳಿಂದಲೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಳದಿಯ ಗಂಧ, ಹೂ, ವಸ್ತ್ರ, ಸುವರ್ಣಗಳಿಂದ ಅವನ ದುಷ್ಟದೆಶೆಯಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸಿ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ದ್ವಿಜರಿಗೆ ದಾನ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಕಡಲೇ ಬೇಳೆ, ಹೊಂಬಣ್ಣದ ವಸ್ತ್ರ, ಚಿನ್ನ, ಪುಷ್ಪರಾಗ ದಾನ ನೀಡಿದರೆ ಅವನಿಂದುಂಟಾದ ಅರಿಷ್ಟ ಕ್ಲೇಶಗಳು ದೂರಾಗುತ್ತವೆ. ಆನಂತರ ಪೂಜಿಸಿ 'ಬೃಹಸ್ಪತಿಯೇ! ದೇವತೆಗಳ ಗುರುವೇ ಸರ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪಂಡಿತನಾದ ನೀನು ಈ ದಿನ ನಾನು ನೀಡುವ ದಾನದಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗು; ನನಗೆ ಶುಭ ಸಂಪದ, ಯಶಸ್ಸು ನೀಡು' ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರೆ, ಗುರುವು ಸರ್ವ ವಿಧದಿಂದಲೂ ಅನುಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾನೆ; ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಶುಕ್ರನ ಪೂಜೆಯ ವಿಧಾನವನ್ನೂ, ಅದರಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಫಲಾಫಲಗಳನ್ನೂ ವಿವರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶುಕ್ರನಿಗೆ ಐದು ಮೂಲೆಗಳಿರುವ ಮಂಡಲಮಾಡಿ, ಬಿಳಿಯ ಚೂರ್ಣಗಳಿಂದ ಆ ಮಂಡಲವನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಬೇಕು. ಬಿಳಿಯ ಹೂ, ಬಿಳಿಯ ಗಂಧ. ಬಿಳಿಯ ಬಟ್ಟೆ, ಸಕ್ಕರೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ದ್ವಿಜರಿಗೆ, ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ - ಬೆಳ್ಳಿಯ ನಾಣ್ಯಗಳ ದಕ್ಷಿಣೆ ನೀಡಬೇಕು. ಶುಕ್ರನ ದೆಸೆಯು ವಕ್ರವಾಗಿ ಉಪದ್ರವ ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರಿಗೆ ಬಿಳಿಯ ಕುದುರೆ ದಾನವನ್ನು ಮಾಡುವದರಿಂದ ಸರ್ವ ಸಂಕಷ್ಟಗಳು ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅಕ್ಕಿ, ಬಿಳಿಯ ಬಟ್ಟೆ, ಬೆಳ್ಳಿ, ಬಿಳಿಯ ಚಂದನ, ಪಚ್ಚಕರ್ಪೂರ, ಸುಗಂಧ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಭೋಜನಾದಿ ಗಳಿಂದ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಿ ದಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಳಿಕ 'ಭೃಗುವಿನ ಮಗನೂ, ದಾನವರಿಗೆ ಪುರೋಹಿತನೂ, ಪೂಜ್ಯನೂ ಆದ ಶುಕ್ರನೇ 'ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಪರಮಾನುಗ್ರಹ ಮಾಡು' ಎಂದು ಅನನ್ಯ ಭಾವದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಶುಕ್ರನು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಇದರಂತೆ ಶನಿಯ ಗ್ರಹದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಶನೇಶ್ವರನಿಗೆ ಮನುಷ್ಯನ ಆಕಾರದ ಮಂಡಲವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಕಪ್ಪು ಚೂರ್ಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿ, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಬೇಕು, ಗಂಧ (ಕಪ್ಪು), ಕರಿ ಹೂ, ಕಪ್ಪು ಬಟ್ಟೆ ಈ ರೀತಿಯ ಬಣ್ಣಗಳ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಕಬ್ಬಿಣದ (ನಾಣ್ಯರೂಪ) ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ದಾನ, ದಕ್ಷಿಣೆ ನೀಡಬೇಕು ವಿಪ್ರೋತ್ತಮರಿಗೆ, ಮತ್ತು ಎಳ್ಳಿನ ಚಿಗುಳಿಯನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದಾನ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ-

''ಸೂರ್ಯಸೂನೋ ಮಹಾಭಾಗ ಛಾಯಾಪುತ್ರ ಮಹಾಬಲ ।
ಅಧೋದೃಷ್ಟಿ ರ್ಭವತ್ವಂಮೇ ಪ್ರಸನ್ನೋಽಸ್ಮಾತ್ಪ್ರದಾನತಃ'' ॥

''ಸೂರ್ಯನ ಮಗನಾದ, ಛಾಯೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ, ಬಲಿಷ್ಠನಾದ ಶನಿಯೆ, ಈ ದಾನದಿಂದ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ, ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊ'' ಎಂದು ಶನಿಯ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿ. ದ್ವಿಜರಿಗೆ ದಾನ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಶನಿಯು ತನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು (ವಕ್ರ) ಕೆಳಗೆ ಮಾಡಿ ಸುಪ್ರಸನ್ನನಾಗುವನು.

ರಾಹುವಿನ ವರ್ಣ, ಅದರ ಮಂಡಲ, ದಾನದ ಬಣ್ಣ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಶನಿಯಂತೆಯೇ. ಆಕಾರವು ಸೂರ್ಯನಂತಿರುವದು. ಪೂಜಾ ವಿಧಾನವಾದರೂ ಆದರಂತೆಯೇ, ಅಂದರೆ ಶನಿಯದರಂತೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ರಾಹುವಿನ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಗೋ ಮೇಧ ರತ್ನ, ಸಾಸುವೆ, ಕರಿಯ ಎಳ್ಳು, ಉದ್ದು, ಆಡು, ಎಮ್ಮೆಗಳನ್ನು ರಾಹುವಿನ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ದಾನ ನೀಡಿದರೆ ರಾಹುವು ಆನಂದಿತನಾಗಿ ಸಕಲ ವಾಂಛಿತಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತಾನೆ, ಅನುಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ರಾಹುವನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ, ದಾನ, ಧರ್ಮಗಳಿಂದ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮರನ್ನು ಗೌರವಿಸಿ, ರಾಹುವನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ-

''ಸಿಂಹಿಕಾಸುತ ದೈತ್ಯೇಂದ್ರ ರಾಹೋ ಚಂದ್ರಾರ್ಕಮರ್ದನ ।
ಭವ ತುಷ್ಟೋ ಮಹಾಭಾಗ ದಾನೇನಾನೇನ ಸುವ್ರತ ॥''

''ಸಿಂಹಿಕೆಯ ಮಗನೂ, ದೈತ್ಯೇಂದ್ರನೂ, ಚಂದ್ರ, ಸೂರ್ಯರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುವವನೂ ಆದ ರಾಹುವೇ, ಈ ದಾನದಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗು'' ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದರಂತೆ ಕೇತುವಿನ ಪೂಜೆಯಾದರೂ ಶನಿಯ ಪೂಜೆಯಂತೆಯೇ. ಆದರೆ ಕೇತುವಿಗೆ ಧ್ವಜದಂತೆ ಮಂಡಲ ಮಾಡಬೇಕು. ರಾಹು ಹಾಗೂ ಕೇತುಗಳಿಗೆ ಏಳು ಧಾನ್ಯಗಳು ಬಹು ಪ್ರಿಯ. ಅವುಗಳನ್ನು ದಾನದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವೇದ ವೇದಾಂಗ ಪಾರಂಗತ ದ್ವಿಜರಿಗೆ ನೀಡುವದರಿಂದ ರಾಹು ಕೇತುಗಳು ಪ್ರಸನ್ನರಾಗಿ ಸಕಲಾಭೀಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರದದ್ಯಾತಾಂ ಧನಂ ಪುತ್ರಸುಖಂ ಸೌಭಾಗ್ಯಮೇವ ಚ ।
ಆಕೃಷ್ಣೇತಿ ರವೇರ್ಮಂತ್ರ ಇಮಂ ದೇವಾಸ್ತಥಾ ವಿಧೋಃ ॥
ಅಗ್ನಿರ್ಮೂರ್ಧೇತಿ ಭೌಮಸ್ಯ ಮಂತ್ರೋ ಜಪ್ಯೇ ತಥಾಽರ್ಹಣೇ ।
ಉದ್ಬುಧ್ಯಸ್ವೇತೀಂದುಸೂನೋರ್ಬೃಹಸ್ಪತೇ ಗುರೋಸ್ತಥಾ ॥
ಅನ್ನಾತ್ಪರೀತಿ ಶುಕ್ರಸ್ಯ ಶಂ ನೋದೇವೀರಯಂ ಶನೇಃ ।
ಕಯಾ ನ ಇತಿ ರಾಹೋಶ್ಚ ಕೇತೋಃ ಕೇತುರಿತಿಸ್ಮೃತಃ ॥

ಹಣ, ಮಕ್ಕಳು, ಐಶ್ವರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂತುಷ್ಟರಾದ ರಾಹು ಕೇತುಗಳು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. 'ಆಕೃಷ್ಣೇನ' ಎಂಬ ಮಂತ್ರವು ಸೂರ್ಯನಿಗೂ. 'ಇಮಂ ದೇವಾಃ ' ಎಂಬುದು ಚಂದ್ರನಿಗೂ, 'ಅಗ್ನಿರ್ಮೂರ್ಧಾದಿವಃ' ಎಂಬುದು ಅಂಗಾರಕನಿಗೂ, 'ಉದ್ಬುದ್ಯ ಸ್ವಾಗ್ನೇ' ಎಂಬುದು ಬುಧನಿಗೂ, 'ಬೃಹಸ್ಪತೇ ಅತಿಯದರ್ಯೋ' ಎಂಬುದು ಗುರುವಿಗೂ, 'ಅನ್ನಾತ್ವರಿ' ಎಂಬುದು ಶುಕ್ರನಿಗೂ, 'ಶಂನೋದೇವೀಃ' ಎಂಬುದು ಶನಿಗೂ. 'ಕಯಾನಶ್ಚಿತ್ರ' ಎಂಬುದು ರಾಹುವಿಗೂ, 'ಕೇತುಂ ಕೃಣ್ವನ ಕೇತವೇ' ಎಂಬುದು ಕೇತುವಿಗೂ ಮಂತ್ರಗಳೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ಗ್ರಹಗಳ ಪೂಜೆಗಾಗಲಿ, ಜಪಕ್ಕಾಗಲಿ ಈ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಮಂತ್ರ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಹಗಳೂ ಅನುಕೂಲರಾಗಿ ಸರ್ವ ಸಂಪತ್ತು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಎಲೈ ಮಹಾರಾಜ! ಎಲ್ಲವನ್ನು ನಿನಗೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದವರು ಈಶ್ವರನ ಸನ್ನಿಧಿಯನ್ನು ಸೇರಿ ಕಲ್ಪಾಂತಕಾರ ಸುಖ-ಶಾಂತಿಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣವು. ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರವು. ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಅಮೃತವು. ಪಾಪಾತ್ಮರ ಪಾಪನಾಶಕ್ಕೆ ಸಂಜೀವಿನಿಯಂತಿದೆ; ಅಲ್ಲದೆ ಫಲ ಪ್ರದವೂ, ಪುಣ್ಯ ಪ್ರದವೂ ಆಗಿದೆ.

ಪುರಾಣ ಫಲ ಶ್ರುತಿ

ಇದಂ ಪವಿತ್ರಂ ಯಶಸೋ ನಿದಾನ - ।
ಮಿದಂ ಪಿತೃಣಾಮತಿ ವಲ್ಲಭಂ ಸ್ಯಾತ್ ।
ಇದಂ ಚ ದೇವೇಷ್ವಮೃತಾಯ ಕಲ್ಪತೇ ।
ಪುಣ್ಯಾವಹಂ ಪಾತಕಿನಾಂ ಚ ಪುಂಸಾಂ ॥

ಇತಿ ಪಠತಿ ಯಶಸ್ಯಂ ಯಶ್ಶೃಣೋತ್ಯತ್ರ - ಭಕ್ತ್ಯಾ ।
ಮಧುಮುರನರಕಾರೇರರ್ಚನಂ ವಾಽಥ ಪಶ್ಯೇತ್ ।
ಮತಿಮಪಿ ಚ ಜನಾನಾಂ ಯೋ ದದಾತೀಂದ್ರಲೋಕೇ ।
ಹರಿಶಿವವಿಬುಧಾದ್ಯೈಃ ಪೂಜ್ಯತೇ ಕಲ್ಪಮೇಕಂ ॥

ಯ ಇದಂ ಶೃಣುಯಾನ್ನಿತ್ಯ ಮೃಷೀಣಾಂ ಚರಿತಂ ಶುಭಂ ।
ವಿಮುಕ್ತಃ ಸರ್ವಪಾಪೇಭ್ಯಃ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕೇ ಮಹೀಯತೇ ।
ತಪಃ ಕೃತೇ ಪ್ರಶಂಸಂತಿ ತ್ರೇತಾಯಾಂ ಜ್ಞಾನಮೇವ ಚ ।
ದ್ವಾಪರೇ ಯಜ್ಞ ಮಿತ್ಯಾಹುರ್ದಾನಮೇಕಂ ಕಲೌ ಯಗೇ ॥

ಈ ಪವಿತ್ರವಾದ, ದೇವದೇವೋತ್ತಮನ ಮಹಿಮಾವಿಶೇಷದ ಪುರಾಣವನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಹೇಳುವವನೂ, ಕೇಳುವವನೂ ಅಥವಾ ಈ ಮಧು, ಮುರ, ನರಕ ಮುಂತಾದ ದೈತ್ಯರನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಪೂಜೆಯನ್ನು ನೋಡುವವನೂ, ಜನರಿಗೆ ಈ ಪುರಾಣ ಓದಲಿಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವನೂ ಇಂದ್ರ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳಿಂದಲೂ, ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ ಗೌರವಿಸಲ್ಪಟ್ಟವನಾಗಿ ಕಲ್ಪ ಪರಿಯಂತ ಸುಖಿಸುತ್ತಾನೆ. ಋಷಿ, ಮುನಿಗಳ, ಶುಭವಾದ ಈ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದವನು ಸರ್ವ ಪಾಪಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗ ಸುಖ

ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಕೃತಯುಗದಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸು, ತ್ರೇತಾಯುಗದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ, ದ್ವಾಪರದಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞ ಉತ್ತಮವಾದವುಗಳು. ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ದಾನವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು.

ದಾನಗಳಿಂದ ದೊರಕುವ ಫಲ

ಸರ್ವೇಷಾಮೇವ ದಾನಾನಾಮಿದಮೇವೈಕ ಮುತ್ತಮಂ ।
ಅಭಯಂ ಸರ್ವ ಭೂತಾನಾಂ ನಾಸ್ತಿ ದಾನಮತಃ ಪರಂ ॥

ದಾನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದು ಉತ್ತಮವಾದದ್ದೆಂದರೆ ಅಭಯ ನೀಡುವದೇ ಪರಮಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ದಾನವೇ ಇಲ್ಲ.

ದಾನಂ ಪ್ರಧಾನಂ ಶೂದ್ರಸ್ಯ ಪ್ರಾಹೇತಿ ಭಗವಾನ್ಪ್ರಭುಃ ।
ದಾನೇನ ಸರ್ವ ಕಾಮಾಪ್ತಿಸ್ತಸ್ಯ ಸಂಜಾಯತೇ ತಪಃ ॥

ಶೂದ್ರನಿಗೆ ದಾನವೇ ಮುಖ್ಯವೆಂದು ಸ್ವಾಮಿಯು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ದಾನದಿಂದ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕೈಗೂಡುತ್ತವೆ, ತಪಸ್ಸು ಆತನಿಗೆ ದಾನವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪುಣ್ಯಂ ಪವಿತ್ರಮಾಯುಷ್ಯಂ ಸರ್ವ ಪಾಪ ವಿನಾಶನಂ ।
ಪುರಾಣ ಮೇತತ್ಕಥಿತಂ ತೀರ್ಥ ಶ್ರಾದ್ಧಾನುವರ್ಣನಂ ।
ಶೃಣೋತಿ ಯಃ ಪಠೇದ್ವಾಽಪಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ಸಂಜಾಯತೇ ನರಃ ।
ಸರ್ವ ಪಾಪವಿನಿರ್ಮುಕ್ತೋ ಸ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಂ ಹರಿಂ ಲಭೇತ್ ॥

ಈ ಪುರಾಣವು ಪುಣ್ಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥಗಳೂ, ಶ್ರಾದ್ಧಗಳೂ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಇದನ್ನು ಓದುವವನೂ, ಕೇಳುವವನೂ, ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಪಾಪ ಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಪುಣ್ಯ .....ವೂ, ಪಾಪ ನಾಶಕವೂ ಆದ ಈ ಪುರಾಣವನ್ನು ನಿನಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಬ್ರಹ್ಮ, ಸೂರ್ಯ, ರುದ್ರರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಸುಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಆದಕಾರಣ, ಮಹಾರಾಜಾ! ನಾನು ಈ ಸೃಷ್ಟಿಖಂಡವನ್ನು ನಿನಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಪುರಾಣಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಮೊದಲನೆಯದು. ಈ ಪದ್ಮ ಪುರಾಣವು ಒಂಬತ್ತು ಬಗೆಯಾಗಿ ವಿಭಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ದ್ವಿಜರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರಬೇಕು. ಕೇಳುತ್ತಿರಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕೋಟಿ ಕಲ್ಪಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಾಂತಕಾಲ ಪರಿಯಂತ ಸುಖಿಸುತ್ತಾನೆ.

ದ್ವಿಜೇಭ್ಯಃ ಶ್ರಾವಯೇದ್ವಿದ್ವಾನ್ಸ್ವಶ್ಚೈವ ಶೃಣುಯಾತ್ಪಠೇತ್ ।
ಕಲ್ಪಕೋಟಿ ಶತಂ ಸಾಗ್ರಂ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕೇ ಸ ಮೋದತೇ ॥

ಇತಿ ಪದ್ಮ ಮಹಾಪುರಾಣ ಭಾಗ-೧ರ ಸೃಷ್ಟಿಖಂಡದಲ್ಲಿನ
ಗ್ರಹಾರಾಧನೆ ಎಂಬತ್ತೊಂದನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದುದು

—೦—